

ΑΠΟΦΑΣΗ¹ ΑΡΙΘΜ. 366/V/2007
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου, του κτηρίου των Γραφείων της (Κότσικα 1Α & Πατησίων), την 11^η Ιανουαρίου 2007, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30 με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σπυρίδων Ζησιμόπουλος

Μέλη: Νικόλαος Γεράσιμος, λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους Αριστομένη Κομισσόπουλου,

Αριστέα Σινανιώτη,

Φαίδων Στράτος,

Χρήστος Ιωάννου,

Απόστολος Ρεφενές,

Δημήτριος Γιαννέλης,

Ελίζα Αλεξανδρίδου, και

Αθανάσιος Στεφόπουλος, λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους Γεωργίας Μπεχρή-Κεχαγιόγλου.

Τα λοιπά τακτικά ή/και αναπληρωματικά αυτών μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού (εφεξής Ε.Α.), αν και προκληθέντα, δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση, λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Γραμματέας: Αικατερίνη Τριβέλη (*)

Θέμα της συνεδρίασης ήταν η λήψη απόφασης επί της με αριθμ. πρωτ. 7256/15.11.2006 Εισήγησης της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού που αφορά τον έλεγχο, κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 4 και 4β-4στ ν.703/77, της συγχώνευσης με απορρόφηση από την εταιρεία **ΜΟΧΛΟΣ Α.Ε.** των εταιρειών **ΑΛΦΑ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Τ.Τ.Ξ.Ε.Ε.**, **ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΣΚΟΡΔΑΛΟΣ Α.Τ.Ε.Β.Ε.** και **ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Τ.Ε.Ε.**, καθώς και της αναδοχής από την ίδια των αποσχισθέντων κλάδων τεχνικών έργων των εταιρειών **ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ Α.Ε.** και **Α.Ε. ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ – ΔΙΕΚΑΤ.**

Στη συνεδρίαση είχε νομίμως κλητευθεί και παρίστατο η γνωστοποιούσα εταιρεία **ΜΟΧΛΟΣ Α.Ε.** δια των πληρεξουσίων δικηγόρων της Ιωάννη Δρυλλεράκη και Κλεομένη Γιαννίκα.

---

¹ Από την παρούσα απόφαση έχουν παραλειφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ.7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 1890/Β'/29.12.2006), τα στοιχεία εκείνα, τα οποία κρίθηκε ότι αποτελούν επιχειρηματικό απόρρητο. Στη θέση των στοιχείων που έχουν παραλειφθεί υπάρχει η ένδειξη [...]. Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

Στην αρχή της συζήτησης το λόγο έλαβε για τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (εφεξής «Γ.Δ.Α.») η Γενική Εισηγήτρια Σοφία Καμπερίδου, εκτελούσα χρέη αναπλήρωσης Γενικού Διευθυντή και Προϊσταμένη της Α΄ Διεύθυνσης Εφαρμογής, η οποία ανέπτυξε συνοπτικά τη με αριθ. πρωτ. 7256/15.11.2006 γραπτή Εισήγηση της Υπηρεσίας, με την οποία η Γ.Δ.Α. προτείνει τα εξής:

«(α) τη μη απαγόρευση της υπό κρίση συγκέντρωσης.

(β) για την υπαίτια εκπρόθεσμη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης κατά παράβαση του άρθρου 4β παράγρ. 1 ν.703/77, την επιβολή προστίμου στις εταιρείες :

i. ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΣΚΟΡΔΑΛΟΣ Α.Τ.Ε.Β.Ε.

ii. ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Τ.Ε.Ε.

iii. ΜΟΧΛΟΣ Α.Ε.

(γ) για την υπαίτια πρόωγη πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, κατά παράβαση του άρθρου 4ε παράγρ. 1 ν.703/77, την επιβολή προστίμου στις εταιρείες:

i. ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΣΚΟΡΔΑΛΟΣ Α.Τ.Ε.Β.Ε.

ii. ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Τ.Ε.Ε.

iii. ΜΟΧΛΟΣ Α.Ε.»

Κατόπιν το λόγο έλαβαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της γνωστοποιούσας εταιρείας, οι οποίοι ανέπτυξαν τις ενστάσεις και τις απόψεις τους, έδωσαν διευκρινίσεις και απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού και ζήτησαν τη μη απαγόρευση της συγκέντρωσης και την απόρριψη της εισήγησης της Γ.Δ.Α..

Στη συνέχεια, η γνωστοποιούσα εταιρεία ζήτησε την εξέταση μάρτυρα για τη θεμελίωση των ισχυρισμών της. Η Επιτροπή, αποδεχόμενη το αίτημά της, εξέτασε ενόρκως τον μάρτυρα, κ. Κωνσταντίνο Ριζόπουλο, Οικονομικό Διευθυντή των εταιρειών του Ομίλου ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ Α.Ε..

Μετά την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας και την εξέταση του μάρτυρα, η γνωστοποιούσα εταιρεία ζήτησε και ο Πρόεδρος της Επιτροπής χορήγησε προθεσμία μέχρι την Τετάρτη 17.1.2007, για την κατάθεση υπομνήματος.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη κατά τη συνεδρίαση της 18^{ης} Ιανουαρίου 2007 (ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30), την οποία συνέχισε κατά την συνεδρίαση της 5^{ης} Ιουλίου 2007 (ημέρα Πέμπτη και ώρα 17:00), την οποία ολοκλήρωσε στη συνεδρίαση της 12^{ης} Νοεμβρίου 2007 (ημέρα Δευτέρα και ώρα 16:30) στην ως άνω αίθουσα συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου του κτηρίου των Γραφείων της, και αφού έλαβε υπόψη της όλα τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, την Εισήγηση της Γ.Δ.Α., τις απόψεις που διετύπωσε η γνωστοποιούσα εταιρεία κατά τη συζήτηση της υπόθεσης και με το υπόμνημα που υπέβαλε, καθώς και τα όσα κατέθεσε ο μάρτυρας κατά την ακροαματική διαδικασία:

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

I. Η εταιρεία ΜΟΧΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ με διακριτικό τίτλο “ΜΟΧΛΟΣ Α.Ε.” (εφεξής ΜΟΧΛΟΣ) υπέβαλε στις 14.2.2007 (αριθ. ημ. πρωτ. 507) στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού, βάσει του

Εντύπου Γνωστοποίησης Συμπράξεων των άρθρων 20 και 21 ν.703/77 ως ίσχυε, «*Αίτηση – Δήλωση της έναρξης της διαδικασίας συγχώνευσης και απόσχισης και αναδοχής κλάδων με απορρόφηση σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2940/2001*» των εξής πράξεων:

- 1) Της συγχώνευσης με απορρόφηση από τη **ΜΟΧΛΟΣ** (του Ομίλου ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ, συμφερόντων Κωνσταντίνου Στέγγου):
  - i. της εταιρείας ΑΛΦΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (εφεξής ΑΛΦΑ ΤΕΧΝΙΚΗ – συμφερόντων Κ. Στέγγου),
  - ii. της **ανεξάρτητης** εταιρείας (του ομίλου ΔΙΕΚΑΤ) ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΣΚΟΡΔΑΛΟΣ Α.Τ.Ε.Β.Ε. (εφεξής ΣΚΟΡΔΑΛΟΣ), και
  - iii. της **ανεξάρτητης** εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Τ.Ε.Ε. (εφεξής ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ) και
- 2) Της απόσχισης και αναδοχής (και απορρόφησης) από τη ΜΟΧΛΟΣ των κλάδων τεχνικών έργων:
  - i. της μητρικής της εταιρείας ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ Α.Ε. (εφεξής ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ), και
  - ii. της **ανεξάρτητης** εταιρείας ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ – ΔΙΕΚΑΤ (εφεξής ΔΙΕΚΑΤ).

Στο ως άνω υποβληθέν Έντυπο Γνωστοποίησης Συμπράξεων γινόταν αναφορά μόνο στις επωνυμίες των εταιρειών που συμμετείχαν στις προαναφερθείσες πράξεις, υπήρχε χειρόγραφη υποσημείωση ότι «**Ολοκληρωμένο και πλήρη φάκελλο δικαιολογητικών και λοιπών εγγράφων θα σας προσκομίσουμε προσεχώς**» και επισυναπτόταν η δισέλιδη «*Αίτηση Δήλωσης Έναρξης Διαδικασίας Συγχώνευσης*» που υπέβαλαν οι ανωτέρω εταιρείες στο Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Στο δε διαβιβαστικό του παραπάνω εντύπου, η ΜΟΧΛΟΣ ανέφερε ότι «*Η ολοκλήρωση της κατά τα παραπάνω συγχώνευσης κλάδων και εταιρειών υπό την εταιρεία μας ΜΟΧΛΟΣ Α.Ε, καθώς και οι σχέσεις ανταλλαγών που θα προκύψουν μεταξύ των εταιρειών του παραπάνω σχήματος, τελεί υπό την έγκριση των προβλεπομένων Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων των εταιρειών αυτών, οι αποφάσεις των οποίων θα σας γνωστοποιηθούν αμέσως.*»

Οι ανωτέρω απορροφήσεις και αποσχίσεις, οι οποίες έδωσαν στη ΜΟΧΛΟΣ τη δυνατότητα να συμπληρώσει τα απαιτούμενα προσόντα για απόκτηση του ανώτατου πτυχίου 7^{ης} τάξης του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ), κατά τα προβλεπόμενα στο ν. 2940/2001, εγκρίθηκαν με τις από 9.8.2002, 28.7.2002, 28.7.02, 7.8.2002, 14.8.2002 και 14.8.2002 αποφάσεις των Γεν. Συνελεύσεων των μετόχων των εταιρειών ΑΛΦΑ ΤΕΧΝΙΚΗ, ΣΚΟΡΔΑΛΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, ΔΙΕΚΑΤ, ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ και ΜΟΧΛΟΣ, αντίστοιχα, και πραγματοποιήθηκαν με την με αριθ. 15526/21.8.2002 πράξη του συμβολαιογράφου Αθηνών Γ. Στεφανάκου και με την με αριθ. πρωτ. Κ2-11205/12.9.2002 εγκριτική απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης, η οποία καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών την ίδια ως άνω ημερομηνία (αριθ. πρωτ. Κ2-11205 δις/12.9.02). Μετά την ολοκλήρωση των ανωτέρω πράξεων, η ΜΟΧΛΟΣ κατέστη αποκλειστική κύριος, νομέας, κάτοχος και δικαιούχος κάθε κινητής και ακίνητης περιουσίας ως και κάθε άλλου

περιουσιακού στοιχείου των απορροφηθεισών εταιρειών, καθώς και των αποσχισθέντων κλάδων τεχνικών έργων.

Στο από 25.4.2002 Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης και Απόσχισης και Αναδοχής Κλάδου, που προσκόμισε η ΜΟΧΛΟΣ την 9.10.2002, κατόπιν αιτήματος της Υπηρεσίας, δεν περιλαμβάνονται ειδικά ή ιδιαίτερα δικαιώματα ή προνόμια για τους μετόχους της ενοποιημένης εταιρείας που προέκυψε από τις προαναφερθείσες απορροφήσεις και αποσχίσεις.

II. Τα μέρη:

1. Όμιλος ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ή, άλλως, όμιλος Κων/νου Στέγγου)

1.1. ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ Α.Ε.

Η εταιρεία ηγείται του ομώνυμου ομίλου επιχειρήσεων, στον οποίο ανήκει και η ΜΟΧΛΟΣ. Ιδρύθηκε το 1965 από τον Κων/νο Στέγγο από τον οποίο και ελέγχεται λόγω μεγάλης διασποράς των υπολοίπων μετοχών, έχει έδρα στο δήμο Αθηναίων και από το 1994 είναι εισηγμένη στην κύρια αγορά του ΧΑΑ.

Η μετοχική σύνθεση της εταιρείας την 31/12/2001 είχε ως εξής (βλ. Ετήσιο Δελτίο Χρήσης 2001):

Μέτοχοι	% Συμμετοχής
Στέγγος Κωνσταντίνος	[...]%
Στέγγος Γεώργιος	[...]%
Στέγγου Μαριάννα	[...]%
Στέγγου Στυλιανή	[...]%
Σύνολο οικογ. Στέγγου	[...]%
Θεσμικοί επενδυτές και επενδυτικό κοινό	[...]*
* Κανείς εκ των οποίων δεν κατείχε ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του [...]%	

Η σύνθεση του Δ.Σ. της εταιρείας στις 27.2.2002, είχε ως εξής: Κων/νος Στέγγος, Πρόεδρος και Δ/νων Σύμβουλος, Ζωή Κ. Στέγγου, Αντιπρόεδρος, Ανδρέας Στέγγος, μέλος, Αθανάσιος Κλαπαδάκης, μέλος, Στέφανος Τσότσος, μέλος, Γεώργιος Μπασάς, μέλος.

Η εταιρεία, ως όμιλος, δραστηριοποιείται στον κλάδο κατασκευών (αυτοτελώς και μέσω της ΜΟΧΛΟΣ και των θυγατρικών της), καθώς και στους κλάδους εκμετάλλευσης ακινήτων, τουριστικών επιχειρήσεων, παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και άλλους κλάδους μέσω διαφόρων θυγατρικών εταιρειών της.

Ο κύκλος εργασιών του ομίλου ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ το έτος 2001:

α) με βάση το με αριθ. πρωτ. 1495/24.4.2003 έγγραφο της ΜΟΧΛΟΣ, ανήλθε σε ενοποιημένη βάση² σε [άνω των 15] εκατ. Ευρώ, εκ των οποίων [...] εκατ. Ευρώ αφορούν το εσωτερικό και [...] το εξωτερικό, ενώ

² Σύμφωνα με υποσημείωση της ΜΟΧΛΟΣ στο ανωτέρω έγγραφο στους δοθέντες ως κύκλους εργασιών της ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ περιλαμβάνονται και τα αντίστοιχα ενοποιημένα μεγέθη της θυγατρικής της εταιρείας ΜΟΧΛΟΣ.

β) με βάση το με αριθ. πρωτ. 3646/10.10.2003 έγγραφο της ΜΟΧΛΟΣ, ανήλθε στην ελληνική αγορά στο ποσό των [...] εκατ. Ευρώ εκ των οποίων [...] εκατ. Ευρώ αφορούν κύκλο εργασιών από συμμετοχή σε κοινοπραξίες.

1.2. ΜΟΧΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Ιδρύθηκε το 1973 από τον Κωνσταντίνο Στέγγο, εδρεύει στην Πάτρα, είναι εισηγμένη από το 1994 στην κύρια αγορά του ΧΑΑ, και δραστηριοποιείται στην κατασκευή δημόσιων και ιδιωτικών τεχνικών έργων. Προ της κρινόμενης πράξης κατείχε πτυχίο Η' τάξης για όλες τις κατηγορίες έργων.

Κατά τα αναφερόμενα στο Ετήσιο Δελτίο της, Χρήσης 2001, την 30/6/01 η ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ κατείχε το [...] % του μετοχικού κεφαλαίου της ΜΟΧΛΟΣ ενώ το υπόλοιπο [...] % κατείχαν θεσμικοί επενδυτές και το επενδυτικό κοινό. Η σύνθεση του Δ.Σ. της εταιρείας είχε ως εξής: Γεώργιος Κ. Στέγγο, Πρόεδρος, Στυλιανή Στέγγο, Αντιπρόεδρος, Μαρία Σβώλη, Δ/νουςα Σύμβουλος, Κων/νος Λυρίγκος, μέλος, Αλέξανδρος Παπαϊωάννου, μέλος, Παναγιώτης Καζαντής, μέλος.

Η ΜΟΧΛΟΣ το 2002 ήλεγχε άμεσα ή έμμεσα τις παρακάτω εταιρείες:

- ΤΟΞΟΤΗΣ Α.Τ.Ε. ([...]%) ιδρύθηκε το 1996, με έδρα την Αθήνα, δραστηριοποιείται σε κάθε μορφής ιδιωτικά και δημόσια έργα (εργοληπτικό πτυχίο ΣΤ' τάξης ΜΕΕΠ). Ο κύκλος εργασιών της ανήρχετο το έτος 2001 σε [...] εκατ. Ευρώ.
- EUROCOM CONSTRUCTII97-SLR ([...]%) ιδρύθηκε το 1997, με έδρα τη Ρουμανία και σκοπό την πραγματοποίηση έργων Πολιτικού Μηχανικού για την οικοδόμηση παντός είδους κτιρίων. Ο κύκλος εργασιών της το 2000 και 2001 ήταν μηδενικός.
- ALVITERRA HELLAS Α.Ε. ([...] % του μετοχικού της κεφαλαίου κατείχε η ΤΟΞΟΤΗΣ και [...] % η ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ), ιδρύθηκε το 1998 με έδρα το δήμο Αλίμου, Αττικής και δραστηριοποιείται στην παραγωγή και πώληση σκυροδέματος, τσιμέντου και ασφάλτου.
- ΑΝΑΠΤΥΞΕΙΣ ΑΘΗΝΑΪΚΩΝ ΠΡΟΑΣΤΙΩΝ Α.Ε. ([...] % η ΤΟΞΟΤΗΣ και [...] % ο Κ. Στέγγο), ιδρύθηκε το 1999 με έδρα το δήμο Αλίμου, Αττικής και αντικείμενο κυρίως την αγορά εκτάσεων προς εκμετάλλευση.
- ΠΑΛΜΥΡΑ Α.Ε. ([...] % η ΤΟΞΟΤΗΣ), η οποία κατά δήλωση της ΜΟΧΛΟΣ, αποκτήθηκε στις 24.9.02 από την ΤΟΞΟΤΗΣ και στις 27.9.02 απορροφήθηκε από την αποκτώσα εταιρεία. Ο κύκλος εργασιών της το 2001 ανήλθε σε [...] εκατ. Ευρώ.

Οι Κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει η ΜΟΧΛΟΣ με ποσοστό άνω του 5% αναφέρονται αναλυτικά στο Ετήσιο Δελτίο της εταιρείας, το οποίο και προσκόμισε.

Σύμφωνα με τα συλλεγέμενα στοιχεία, ο κύκλος εργασιών της ΜΟΧΛΟΣ στην ελληνική αγορά το έτος 2001 σε ενοποιημένη βάση ανήρχετο σε [...] εκατ. Ευρώ εκ των οποίων ποσό [...] Ευρώ προήρχετο από συμμετοχές σε κοινοπραξίες.

1.3. ΑΛΦΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Ιδρύθηκε το 1990, με έδρα στο Δήμο Αθηναίων και δραστηριοποιείται στον κατασκευαστικό κλάδο (κάτοχος εργοληπτικού πτυχίου Ζ τάξης ΜΕΕΠ για όλες τις κατηγορίες έργων). Στις 30.1.2002 ποσοστό [...] % των μετοχών της ανήκε στον Κωνσταντίνο Στέγγο και το υπόλοιπο [...] % σε διάφορα άλλα φυσικά πρόσωπα.

Ο κύκλος εργασιών της το 2001, στην ελληνική αγορά, ανήρχετο σε [...] εκατ. Ευρώ, εκ των οποίων [...] εκατ. Ευρώ από συμμετοχή σε κοινοπραξίες.

2. ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Τ.Ε.Ε.

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1993, με έδρα στο Δήμο Αθηναίων και αντικείμενο εργασιών την κατασκευή πάσης φύσεως δημοσίων και ιδιωτικών έργων.

Στη μετοχική σύνθεσή της συμμετείχαν οι Ματτές Μιχαήλ και Χατζησάββας Νικόλαος με ποσοστό [...].

Ο κύκλος εργασιών της στην ελληνική αγορά το έτος 2001 ανήρχετο σε [...] εκατ. Ευρώ.

3. Όμιλος ΔΙΕΚΑΤ

3.1 ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ – ΔΙΕΚΑΤ

Ιδρύθηκε το 1976, με έδρα στην Αθήνα, είναι εισηγμένη στο ΧΑΑ και δραστηριοποιείται στον κατασκευαστικό κλάδο και στον τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης, δραστηριοποιείται και στο εξωτερικό στον τομέα των γενικών κατασκευών, της κινητής τηλεφωνίας, της διανομής καυσίμων καθώς και της εμπορίας πετρελαιοειδών και λιπαντικών μέσω θυγατρικών και συνδεδεμένων εταιρειών στην Ρουμανία, Αίγυπτο, Μ. Βρετανία, Αλβανία, ΠΓΔΜ και Κύπρο.

Η μετοχική της σύνθεση στις 31.3.2002 είχε ως εξής:

ΜΕΤΟΧΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
Τόλης Νικόλαος	[...]
Κανταρτζοπούλου Στυλιανή	[...]
Κανταρτζόπουλος Μιχαήλ	[...]
INTERAMERICAN A/K ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗΣ ΜΕΤ.	[...]
ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ Α.Ε.	[...]
ΔΗΛΟΣ SMALL-CAP ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	[...]
Επενδυτικό κοινό	[...]*
* Κανείς εκ των μετόχων αυτών δεν κατέχει ποσοστό μεγαλύτερο του [...] %	

Ο κύκλος εργασιών που αφορά η υπό κρίση συναλλαγή, ήτοι ο κύκλος εργασιών που πραγματοποιείται από τον εισφερθέντα κλάδο της ΔΙΕΚΑΤ, το έτος 2001, ανήλθε, σύμφωνα με το με ημ.α.π.1495/24.4.03 έγγραφο της ΜΟΧΛΟΣ, σε [...] εκατ. Ευρώ.

3.2 ΣΚΟΡΔΑΛΟΣ ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΑΤΕΒΕ

Ιδρύθηκε το 1999, με έδρα στο δήμο Καβάλας, και δραστηριοποιείται στον κλάδο των κατασκευών με πτυχίο ΣΤ τάξης ΜΕΕΠ. Από τον Ιανουάριο 2002 ανήκε κατά [...] % στην ΔΙΕΚΑΤ.

Ο κύκλος εργασιών της στην ελληνική αγορά το 2001 ανήλθε σε [...] εκατ. Ευρώ, εκ των οποίων ποσό [...] χιλ. Ευρώ προήρχετο από συμμετοχές σε κοινοπραξίες.

III. Σύμφωνα με το από 25.4.2002 Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης και Απόσχισης και Αναδοχής Κλάδου, το μετοχικό κεφάλαιο της ΜΟΧΛΟΣ, το οποίο ανήρχετο σε 22.000.000 Ευρώ, μετά τις προαναφερθείσες συγχωνεύσεις δι' απορροφήσεως και δι' αναδοχής αυξήθηκε κατά 51.371.332,00 Ευρώ, ποσό που αντιστοιχούσε στο άθροισμα των μετοχικών κεφαλαίων των εταιρειών που απορροφήθηκαν και των καθαρών θέσεων των αποσχισθέντων κλάδων τεχνικών έργων. Με την ολοκλήρωση των υπό κρίση πράξεων το μετοχικό κεφάλαιο της ΜΟΧΛΟΣ ανήλθε στο ποσό των 73.371.332,00 Ευρώ, διαιρούμενο σε 146.742.664 μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης 0,50 Ευρώ.

Κατά τη Σύμβαση Συγχώνευσης, στο νέο μετοχικό κεφάλαιο της απορροφώσης, αντιστοιχούσαν με βάση την καθορισθείσα σχέση ανταλλαγής, στους μεν μετόχους της απορροφώσης [...] μετοχές, στους δε μετόχους των απορροφούμενων α) ΑΛΦΑ ΤΕΧΝΙΚΗ [...] μετοχές, β) ΣΚΟΡΔΑΛΟΣ [...] μετοχές και γ) ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ [...] μετοχές και για τις εταιρείες που απέσχισαν και εισέφεραν τους κλάδους τεχνικών έργων α) ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ [...] μετοχές και β) ΔΙΕΚΑΤ [...] μετοχές.

Η μετοχική σύνθεση της ΜΟΧΛΟΣ, πριν και μετά τη συγχώνευση, είχε ως εξής:

ΜΕΤΟΧΟΙ	Πριν την συγχώνευση		Μετά τη συγχώνευση	
	Αριθμός μετοχών	Ποσοστό %	Αριθμός μετοχών	Ποσοστό %
ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ	[...]	[...]	[...]	[...]
Μέτοχοι ΑΛΦΑ ΤΕΧΝΙΚΗ			[...]	[...]
Στέγγος Κωνσταντίνος	[...]	[...]	[...]	[...]
Ομίλος ΔΙΕΚΑΤ	[...]	[...]	[...]	[...]
Μέτοχοι ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ			[...]	[...]
Επενδυτικό κοινό	[...]	[...]	[...]	[...]
Σύνολο	44.000.000	100,00	146.742.664	100,000

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η ΜΟΧΛΟΣ και μετά τη συγχώνευση θα ελέγχεται από την ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ και κατ' επέκταση από τον ελέγχοντα μέτοχο αυτής Κωνσταντίνο Στέγγο.

Στην προσκομισθείσα Σύμβαση Συγχώνευσης και στο καταστατικό της ΜΟΧΛΟΣ δεν προβλέπονται δευτερεύοντες περιορισμοί του ανταγωνισμού, ούτε ειδικά προνόμια για τους μετόχους μειοψηφίας.

IV. Η κρίνόμενη συγχώνευση αφορά στις αγορές στις οποίες η ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ, ως ελέγχουσα μέτοχος της «νέας» ενοποιημένης εταιρείας αποκτά ή αυξάνει το μερίδιο της,

ήτοι στην αγορά των κατασκευών, η οποία δύναται να διακριθεί περαιτέρω στις επιμέρους αγορές:

- i) της κατασκευής Δημοσίων Έργων, στην οποία περιλαμβάνονται τα έργα που έχουν ως αναθέτουσα αρχή διάφορους φορείς του Δημοσίου, που η ανάθεση, επίβλεψη, κατασκευή και συντήρησή τους διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί δημοσίων έργων, και πρόκειται κυρίως για έργα υποδομής και
- ii) της κατασκευής Ιδιωτικών Έργων, στην οποία περιλαμβάνονται τα έργα που η κατασκευή τους ανατίθεται στις τεχνικές εταιρείες από ιδιώτες, εταιρείες κλπ., διενεργείται με βάση τις συμφωνίες μεταξύ των μερών και αφορούν κυρίως την κατασκευή κατοικιών, ξενοδοχείων, βιομηχανικών μονάδων κλπ.

Κατά πάγια νομολογία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, οι ανωτέρω επιμέρους αγορές αποτελούν διακριτές σχετικές αγορές. Η σαφής διάκριση όμως των κατασκευαστικών εταιρειών σε εταιρείες που κατασκευάζουν έργα που ανήκουν αποκλειστικά στη μία ή στην άλλη σχετική αγορά δεν είναι εφικτή δεδομένου ότι οι «μεγάλες» επιχειρήσεις του κλάδου (Α.Ε. και ΕΠΕ) δραστηριοποιούνται και στις δύο προαναφερθείσες αγορές, οι δε «μικρές», που αποτελούν και τη συντριπτική πλειοψηφία, ασχολούνται κυρίως στην κατασκευή ιδιωτικών έργων.

Σχετική γεωγραφική αγορά στην υπό κρίση υπόθεση είναι η ελληνική επικράτεια, όπου η «νέα» ενοποιημένη εταιρεία θα διαθέτει τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού.

V. Με βάση τα συγκεντρωθέντα από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού στοιχεία, καθώς και αυτά που προσκομίστηκαν από την ΜΟΧΛΟΣ, για την αγορά των κατασκευών παρατηρούνται τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με Έρευνα του Ινστιτούτου Οικονομίας Κατασκευών (Ι.Ο.Κ.) “Δημόσια και Ιδιωτική Κατασκευαστική Δραστηριότητα – Εκτιμήσεις μέχρι και το 2004, Φεβρ. 2002” το σύνολο της εγχώριας κατασκευαστικής δραστηριότητας (δημόσια & ιδιωτικά έργα) το 2000 ανήλθε σε 10,27 εκατ. Ευρώ (3,5 τρις δρχ.) ενώ για το 2001 εκτιμάτο στα 12,03 εκατ. Ευρώ (4,1 τρις δρχ.) σημειώνοντας μειωμένο ρυθμό αύξησης (15,2%) έναντι της προηγούμενης περιόδου 2000/1999 (20%). Το 57% περίπου αφορούσε δημόσια έργα (δημόσιος και ευρύτερος δημόσιος τομέας), ενώ σχεδόν το ήμισυ εξ αυτών κατασκευαζόταν από τις τεχνικές εταιρείες Η' τάξης του Μ.Ε.ΕΠ..

2. Σύμφωνα με τα παρασχεθέντα στοιχεία από τη Δ/ση Δ15 Μητρώων Τεχνικών Επαγγελματιών του ΥΠΕΧΩΔΕ, στα ΜΕΕΠ, την 17.4.2002, ήταν εγγεγραμμένες 819 τεχνικές εταιρείες νομικής μορφής Α.Ε. Ε.Π.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε. και Δημοτικές Επιχειρήσεις, από τις οποίες 60 κατείχαν πτυχίο Η' τάξης, 121 Ζ' τάξης, 127 ΣΤ' τάξης, 243 Ε' τάξης, 156 Δ' τάξης, 60 Γ' τάξης, 32 Β' τάξης και 20 Α' τάξης. Σύμφωνα δε με μελέτη του Ι.Ο.Β.Ε. (Ιούνιος 2001) στα δημόσια έργα προ του 2002 δραστηριοποιούντο 12.000 τεχνικές εταιρείες από τις οποίες το 5% (600) είχαν νομική μορφή Α.Ε. και ΕΠΕ, ενώ στα ιδιωτικά έργα δραστηριοποιούντο περίπου 30.000 κατασκευαστικές επιχειρήσεις από τις οποίες το 3% (950) είχαν νομική μορφή Α.Ε. και ΕΠΕ. Επίσης, στο χώρο δραστηριοποιείτο μεγάλος αριθμός προσωπικών

επιχειρήσεων. Γενικά, στο σύνολο των κατασκευαστικών έργων δραστηριοποιούνται περί τις 42.000 τεχνικές εταιρείες μεταξύ των οποίων και ατομικές επιχειρήσεις.

Στην ελληνική αγορά των κατασκευών δραστηριοποιούνται και μεγάλες πολυεθνικές κατασκευαστικές εταιρείες (HOCHTIEF, GROUPE GTM, HYUNDAI ENGINEERING, κλπ.) που συμμετέχουν σε μεγάλα δημόσια έργα, αφού, εκτός των ελληνικών εταιρειών, την κατασκευή δημοσίων έργων επιτρέπεται να αναλαμβάνουν και εργοληπτικές επιχειρήσεις των κρατών μελών της Ε.Ε. και σε ορισμένες περιπτώσεις και εκτός αυτής.

3. Ο Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιρειών Η' Τάξης (Σ.Τ.Ε.Η.Τ.), στον οποίο είναι εγγεγραμμένες πενήντα τρεις (53), επί συνόλου εξήντα (60) εταιρειών Η' τάξης του ΜΕΕΠ, αναφέρει ότι από μελέτες αναλυτών του κλάδου (IOBE, IOK, KNOWSYS) προκύπτει ότι τα μεγέθη των ελληνικών κατασκευαστικών εταιρειών ήταν ιδιαίτερα μικρά για τα ευρωπαϊκά δεδομένα, μη δυνάμενα να αντιμετωπίσουν ισότιμα με τους άλλους ευρωπαίους τα έργα του Γ' Κ.Π.Σ. και των Ολυμπιακών Αγώνων 2004. Επίσης προβληματική εμφανιζόταν η δραστηριοποίηση τους στη Βαλκανική και Παρευξείνια κατασκευαστική αγορά για τον ίδιο λόγο.

4. Ο Ν. 2940/2001 είχε ως στόχο τον εκσυγχρονισμό και την αναδιάρθρωση του κατασκευαστικού κλάδου με την παροχή κινήτρων συγχώνευσης των κατασκευαστικών επιχειρήσεων. Οι ρυθμίσεις του ουσιαστικά αποσκοπούσαν στην αύξηση του βαθμού συγκέντρωσης στην κατασκευαστική αγορά με τη δημιουργία μεγαλύτερων καθετοποιημένων κατασκευαστικών σχημάτων, για την επίτευξη οικονομιών κλίμακος και την αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Ο Ν. 2940/2001 αναμόρφωσε το ΜΕΕΠ εισάγοντας νέα κατάταξη σε επτά (7) τάξεις και καθορίζοντας τα νέα όρια προϋπολογισμών δημοσίων έργων, στα οποία έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν αυτοτελώς οι εργοληπτικές επιχειρήσεις. Τα νέα όρια προϋπολογισμών, ειδικά στις τάξεις 6^η και 7^η, είναι σημαντικά υψηλότερα από τα αντίστοιχα προϊσχύοντα για τις τάξεις Ζ' και Η' ΜΕΕΠ. Συνεπώς, με τη διαφοροποίηση και την αυστηρότητα των ορίων κατάταξης δόθηκε αφενός η δυνατότητα αυξημένης συμμετοχής σε έργα με υψηλούς προϋπολογισμούς, όπως ήταν αυτά του ΚΠΣ ΙΙΙ και της Ολυμπιάδας του 2004, αφετέρου δε εξασφαλιζόταν η απαραίτητη επάρκεια των επιχειρήσεων για να υλοποιήσουν τα προαναφερόμενα έργα.

5. Κατά την εκτίμηση της ΜΟΧΛΟΣ (έγγραφο με αριθ. πρωτ. 490/7.2.2003), τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιρειών και των εισφερόμενων κλάδων επί του συνόλου της αγοράς δημοσίων και ιδιωτικών έργων κατά τα έτη 2000 και 2001 είχαν ως εξής:

α/α	Εταιρεία	2000	2001
1	ΜΟΧΛΟΣ	[...]%	[...]%
2	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ	[...]%	[...]%
3	ΑΛΦΑ ΤΕΧΝΙΚΗ	[...]%	[...]%
4	ΔΙΕΚΑΤ	[...]%	[...]%
5	ΣΚΟΡΔΑΛΟΣ	[...]%	[...]%
6	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	[...]%	[...]%

6. Με βάση δε τα στοιχεία της κλαδικής μελέτης της εταιρείας ICAP (Δεκέμβριος 2001), τα μερίδια αγοράς των εταιρειών ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ, ΜΟΧΛΟΣ και ΔΙΕΚΑΤ επί του συνόλου της αγοράς κατασκευαστικών εταιρειών Ζ' και Η' τάξης κατά το έτος 2000 ανέρχονταν σε 3%, 1,7% και 0,8% αντίστοιχα.

7. Βασικοί ανταγωνιστές του ομίλου της ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ στις αγορές που αφορά η συγκέντρωση ήταν όλες οι εργοληπτικές εταιρείες της 7^{ης} τάξης του ΜΕΕΠ, οι οποίες την περίοδο που έλαβαν χώρα οι κρινόμενες πράξεις ανήρχοντο σε 17 συνολικά, μετά τις συγχωνεύσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τις διατάξεις του ν.2940/2001. Ειδικότερα, βασικοί ανταγωνιστές της, το έτος 2000, ήταν οι όμιλοι της ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ (που περιέλαβε και τις ΑΚΤΩΡ και ΤΕΒ - το συνδυασμένο μερίδιο των οποίων κυμαίνονταν στο 17 % περίπου το 2000), Α.Ε.Γ.Ε.Κ./ΕΚΤΕΡ (8% περίπου) και ΑΒΑΞ / J & P (9,5% περίπου).

8. Ο βαθμός συγκέντρωσης των πελατών χαρακτηρίζεται μικρός λόγω του μεγάλου αριθμού των ιδιωτικών και δημοσίων φορέων που αποτελούν τους πελάτες των τεχνικών εταιρειών. Κατά συνέπεια ο βαθμός διασποράς των πελατών θεωρείται υψηλός.

9. Δεν υφίστανται νομικοί περιορισμοί ή άλλα εμπόδια για την είσοδο επιχειρήσεων στον κλάδο των κατασκευών εν γένει, πέραν των τυπικών προϋποθέσεων του ν.2940/2001.

VI.1.α. Κατά το άρθρο 4 παρ. 2 ν.703/77, ως ίσχυε και ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται: α) όταν συγχωνεύονται με κάθε τρόπο δύο ή περισσότερες προηγουμένως ανεξάρτητες επιχειρήσεις, και β) όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μια τουλάχιστον επιχείρηση ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων. Αντικείμενο του ελέγχου, όπως συνάγεται από τις διατάξεις της παρ. 3 του ανωτέρω άρθρου και από την παρ. 3 του άρθρου 4στ ν. 703/1977, μπορεί να είναι μία ή περισσότερες επιχειρήσεις οι οποίες αποτελούν νομική οντότητα ή τα περιουσιακά στοιχεία των εν λόγω επιχειρήσεων ή μέρος μόνον των περιουσιακών αυτών στοιχείων εφόσον αποτελούν επιχειρηματική δραστηριότητα, της οποίας μπορεί να προσδιορισθεί σαφώς ο κύκλος εργασιών στην αγορά. Ειδικότερα, όταν ο νόμος αναφέρεται στην απόκτηση του ελέγχου τμημάτων μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, η έννοια αυτών μπορεί να αφορά σε: α) μία ή περισσότερες χωριστές νομικές οντότητες, β) εσωτερικές υποδιαίρέσεις της εταιρείας που πραγματοποιεί την πώληση, όπως τμήμα ή επιχειρηματική μονάδα αυτής, ή γ) συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού της, π.χ. εμπορικά σήματα, άδειες εκμετάλλευσης κ.ά., στα οποία μπορεί να αποδοθεί με σαφήνεια ένας κύκλος εργασιών αγοράς (Ε.Α. 265/IV/2004 «H&R WASAG - κλάδοι μειγμάτων καλωδίων και ειδικών προϊόντων ομίλου BP plc, κ.ά.).

1.β. Κατά τα ανωτέρω, οι υπό κρίση πράξεις (α) της συγχώνευσης που πραγματοποιήθηκε με την απορρόφηση από την εταιρεία ΜΟΧΛΟΣ των ανεξάρτητων εταιρειών ΣΚΟΡΔΑΛΟΣ και ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ και (β) της απόσχισης με αναδοχή (και απορρόφηση) από τη ΜΟΧΛΟΣ του κλάδου κατασκευών της ανεξάρτητης εταιρείας ΔΙΕΚΑΤ, που αποσκοπούσαν στην «σύνθεση» μίας «νέας» ενοποιημένης εταιρείας, συνιστούν συγκέντρωση επιχειρήσεων εμπίπτουσα στις διατάξεις του άρθρου 4 ν.703/77, ως ίσχυε και ισχύει.

Αντίθετα η εισφορά στην ΜΟΧΛΟΣ του κατασκευαστικού κλάδου της μητρικής της εταιρείας ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ και της επίσης εταιρείας του ομίλου (συμφερόντων Κ. Στέγγου) ΑΛΦΑ ΤΕΧΝΙΚΗ, δεν συνιστούν συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια των ως άνω διατάξεων, δεδομένου ότι πρόκειται για αναδιαρθρώσεις στο πλαίσιο ενός και του αυτού ομίλου επιχειρήσεων, δηλαδή του Ομίλου εταιρειών Κων/νου Στέγγου ή άλλως ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ.

Τη «νέα» ενοποιημένη εταιρεία ΜΟΧΛΟΣ ελέγχει, με βάση τα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως, η εταιρεία ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ και κατ' επέκταση ο ελέγχων μέτοχος αυτής, Κωνσταντίνος Στέγγος.

2.α. Κατά το άρθρο 33 παρ. 9 ν. 3373/2005 (Μεταβατική διάταξη) «Συγκεντρώσεις που έχουν πραγματοποιηθεί ή γνωστοποιηθεί στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4β του ν.703/1977, μέχρι την δημοσίευση του παρόντος νόμου (ήτοι προ της 2.8.2005), κρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.703/1977, όπως αυτές ίσχυαν πριν από την αντικατάσταση ή τροποποίησή τους με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.»

Η υπό κρίση συγκέντρωση έλαβε χώρα το έτος 2002 και ως εκ τούτου θα πρέπει να εξετασθεί με βάση τις διατάξεις του ν.703/77, περί ελέγχου συγκεντρώσεων επιχειρήσεων, ως είχαν τον χρόνο εκείνο.

2.β. Η εταιρεία ΜΟΧΛΟΣ διατείνεται ότι η συγκέντρωση ήταν εκτός πεδίου εφαρμογής του ν. 703/77, όπως προκύπτει από το σκοπό και την αιτιολογική έκθεση του ν.2940/2001 και άλλως διότι ο νόμος αυτός ως ειδικός και μεταγενέστερος κατήργησε σιωπηρώς το ν.703/77 ως προς το θέμα του ελέγχου των συγκεντρώσεων.

Όπως γίνεται δεκτό στη θεωρία του δικαίου και τη νομολογία, σιωπηρή κατάργηση νόμου από νεότερο νόμο υπάρχει όταν ο νέος νόμος ρυθμίζει το αυτό με τον παλιό θέμα κατά τρόπο ώστε να είναι ασυμβίβαστος προς τον παλιό ή να σκοπεί την άρση του παλαιού (βλ. αντί άλλων Μπαλή Γεν. Αρχ. παρ. 6).

Καμία από τις προϋποθέσεις αυτές δεν συντρέχει, ώστε να θεωρηθεί ότι ο ν.2940/01 κατήργησε τον ν.703/77. Δεν χρειάζεται να αναλυθεί ότι ο ν.703/77 και ο ν.2940/01 δεν ρυθμίζουν το αυτό αντικείμενο, καθώς ο πρώτος αφορά την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού, επιβάλλοντας έλεγχο των συγκεντρώσεων των επιχειρήσεων προς το σκοπό αυτό, ενώ ο δεύτερος αφορά την ανταγωνιστικότητα, ρυθμίζοντας (άρθρ. 4 παρ. 17) τη συγχώνευση των εργοληπτικών επιχειρήσεων, για να καταστούν αυτές πλέον ανταγωνιστικές. Περαιτέρω, η ρύθμιση του ν.2940 δεν είναι ασυμβίβαστη με τη ρύθμιση του ν.703, ούτε ο πρώτος σκοπεί την άρση, ως προς το ερευνώμενο θέμα, του δευτέρου. Ο ν.2940 με τις διατάξεις του ευνοεί και κατά κάποιο τρόπο επιβάλλει τη συγχώνευση των κατασκευαστικών επιχειρήσεων, με την παροχή κινήτρων (άρθρ. 7) και το ενδεχόμενο κατάταξης σε κατώτερη τάξη στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων αν δεν δημιουργηθεί μεγάλη μονάδα κατόπιν συγχωνεύσεως (άρθρ. 4 παρ. 17), πλην τούτο, εννοείται, μέχρι ορίου που να μην περιορίζεται ο ελεύθερος ανταγωνισμός, κατά κατάργηση βασικών διατάξεων προστασίας του και περιορισμό της συναφούς αποστολής της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Γενικώς, ο ν.2940/2001 ευνόησε όπως προαναφέρθηκε και ενθάρρυνε με τις διατάξεις του τη συγχώνευση κατασκευαστικών επιχειρήσεων, για να καταστούν όσο το δυνατόν περισσότερες ανταγωνιστικές εν όψει ιδίως των επικείμενων έργων του Γ' ΚΠΣ και της Ολυμπιάδας 2004, από πουθενά όμως δεν προκύπτει ότι τούτο ηθελήθη αδιαφόρως των διατάξεων για την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού ή κατά υποκατάστασή τους.

3.α. Κατά το άρθρο 4β παρ. 1 ν.703/77, ως ίσχυε κατά το χρόνο τέλεσης των ανωτέρω πράξεων: *«Κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης όταν:*

α. με τη συγκέντρωση αποκτάται ή αυξάνεται μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή των υπηρεσιών, που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, που αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών, τμήμα της, τουλάχιστον τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή

β. ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται στην εθνική αγορά, τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) Ευρώ (Euro) και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) Ευρώ (Euro).»

Κατά το άρθρο 4στ παρ. 2 ν.703/77, ως ίσχυε, ο συνολικός κύκλος εργασιών που αναφέρεται και στο άρθρο 4β, περιλαμβάνει τα ποσά που απορρέουν από την πώληση προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών από τις εν λόγω επιχειρήσεις, στην εθνική αγορά, κατά τη διάρκεια της τελευταίας οικονομικής χρήσης και αντιστοιχούν στις συνήθεις δραστηριότητες τους, αφού αφαιρεθούν οι εκπτώσεις επί των πωλήσεων, καθώς και ο φόρος προστιθέμενης αξίας και άλλοι φόροι που συνδέονται άμεσα με τον κύκλο εργασιών. Στο συνολικό κύκλο εργασιών μίας συμμετέχουσας επιχείρησης δεν περιλαμβάνονται οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των επιχειρήσεων, οι οποίες αναφέρονται στην παρ. 5 του άρθρου 4στ. Κατά την παράγραφο 3 του ιδίου άρθρου, κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 αυτού, όταν η συγκέντρωση πραγματοποιείται με την απόκτηση τμημάτων μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, ασχέτως αν τα τμήματα αυτά έχουν ή όχι νομική προσωπικότητα, λαμβάνονται υπόψη, όσον αφορά τον μεταβιβάζοντα, μόνο ο κύκλος εργασιών και το μερίδιο αγοράς που αντιστοιχούν στο μεταβιβαζόμενο μέρος.

✓ Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως, ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποίησαν το 2001 στην εθνική αγορά οι επιχειρήσεις που συμμετείχαν στη συγκέντρωση, ανήλθε σε [άνω των 150] εκατ. Ευρώ [= όμιλος ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ [...] εκατ. Ευρώ + ΔΙΕΚΑΤ/εισφερθείς κλάδος [...] εκατ. Ευρώ + ΣΚΟΡΔΑΛΟΣ [...] εκατ. Ευρώ + ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ [...] εκατ. Ευρώ], και

✓ Δύο από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ του νόμου, πραγματοποίησαν στην εθνική αγορά το έτος 2001 κύκλο εργασιών

άνω των 15 εκατ. ευρώ (όμιλος ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ [...] εκατ. Ευρώ + ΔΙΕΚΑΤ/εισφερθείς κλάδος [...] εκατ. Ευρώ)

Συνεπώς, η υπό κρίση συγκέντρωση ενέπιπτε στην οριζόμενη από το νόμο διαδικασία προληπτικού ελέγχου και υπήρχε υποχρέωση γνωστοποίησής της, σύμφωνα με το άρθρο 4β ν.703/77, ως ίσχυε την εποχή εκείνη, δεδομένου ότι πληρούτο το ένα εκ των δύο κριτηρίων που έθετε ο νόμος, αυτό του κύκλου εργασιών.

3.β. Η εταιρεία ΜΟΧΛΟΣ ισχυρίζεται συναφώς, ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν πληρούτο το κριτήριο του συνολικού κύκλου εργασιών καθ' όσον στις 14.2.2002, που προέβη στη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης, δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία της χρήσεως 2001 και κατά τα ληπτέα ως εκ τούτου υπ' όσιν στοιχεία της χρήσεως 2000, ο συνολικός κύκλος εργασιών των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων ήταν κάτω από το όριο των 150.000.000 ευρώ. Ο ισχυρισμός στηρίζεται σε εσφαλμένη προϋπόθεση, διότι, όπως εκτίθεται κατωτέρω, γνωστοποίηση της συγκέντρωσης και μάλιστα ελλειπής έγινε μόλις τον Οκτώβριο του έτους 2002.

4.α. Κατά το άρθρο 4β παρ. 2 ν.703/77, η κατά την παρ. 1 αυτού **προθεσμία υποβολής της γνωστοποίησης** των δέκα (10) ημερών αρχίζει από την επέλευση της πρώτης από τις αναφερόμενες στην ίδια παράγραφο πράξεις (δηλ. τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης).

Σύμφωνα με σειρά αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σε περίπτωση συγχωνεύσεως ανωνύμων εταιρειών, η προθεσμία των δέκα εργάσιμων ημερών αρχίζει από την ημερομηνία πραγματοποίησης των Γενικών Συνελεύσεων των συγχωνευομένων εταιρειών με τις οποίες εγκρίνεται το Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης, που έχει προεγκριθεί (υπογραφεί) από τα Διοικητικά Συμβούλια των εταιρειών (Ε.Α. 115/1998, 220/ΠΙ/2002, 222/ΠΙ/2002, 330/Υ/2007).

4.β. Κατά την παρ. 5 του άρθρου 4β ν.703/77: «*Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού καθορίζεται το ειδικότερο περιεχόμενο της γνωστοποίησης και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό με αυτή θέμα.* Σύμφωνα με την εξουσιοδοτική αυτή διάταξη, εκδόθηκαν οι με αριθμ. 13/1995 και 109/1998 αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β'884/25.10.2005 και ΦΕΚ Β'388/29.4.1998, αντιστοίχως), με τις οποίες καθορίστηκε ο τύπος και το περιεχόμενο των συμπληρωτέων σχετικά με τη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης εντύπων.

Κατά δε την παρ. 3 του ιδίου άρθρου 4β ν. 703/77, **σε γνωστοποίηση υποχρεούνται:** α) σε περίπτωση που η συγκέντρωση αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, η καθεμία από αυτές και β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, τα πρόσωπα, οι επιχειρήσεις ή ομάδες προσώπων ή επιχειρήσεων, που αποκτούν έλεγχο στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, στην περίπτωση της συγχώνευσης επιχειρήσεων υποχρέωση γνωστοποίησης της συγκέντρωσης έχουν όλες οι συγχωνευόμενες (προηγουμένως ανεξάρτητες) επιχειρήσεις (Ε.Α. 43/1996, 194Β/ΠΙ/2001 κ.ά.). Ο νόμος δεν συνδέει, στην περίπτωση της συγχώνευσης περισσότερων των δύο επιχειρήσεων, την υποχρέωση γνωστοποίησης αποκλειστικά με τις επιχειρήσεις που

συμβάλουν στην πλήρωση των κριτηρίων υπαγωγής σε γνωστοποίηση. Συνεπώς, της υποχρέωσης γνωστοποίησης δεν εξαιρούνται τυχόν συμμετέχουσες στην συγχώνευση επιχειρήσεις, οι οποίες από πλευράς τους δεν καλύπτουν ή δεν συμβάλουν στην κάλυψη των προβλεπομένων κατωτάτων ορίων μεριδίου αγοράς ή κύκλου εργασιών.

Επομένως, σε ό,τι αφορά τη συγχώνευση που πραγματοποιήθηκε με απορρόφηση από την εταιρεία ΜΟΧΛΟΣ των ανεξάρτητων εταιρειών ΣΚΟΡΔΑΛΟΣ και ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, υποχρέωση γνωστοποίησης είχε κάθε μία των συγχωνευομένων εταιρειών, ενώ σε ό,τι αφορά την απόσχιση και αναδοχή του κλάδου των κατασκευών της εταιρείας ΔΙΕΚΑΤ, υποχρέωση γνωστοποίησης είχε μόνον η ΜΟΧΛΟΣ και όχι η τελευταία.

4.γ. Ως προς το σύννομο και το **εμπρόθεσμο** της **γνωστοποίησης** διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

- i. Όπως έχει προαναφερθεί, η ΜΟΧΛΟΣ στις **14.2.2002** κατέθεσε την με αριθ. ημ. πρωτ. 507 «*Αίτηση/Δήλωση*», με βάση το Έντυπο Γνωστοποίησης Συμπράξεων και όχι το ορθό Έντυπο Γνωστοποίησης Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων, με την οποία γνώριζε στην Υπηρεσία την «*έναρξη της διαδικασίας συγχώνευσης και απόσχισης και αναδοχής κλάδων με απορρόφηση σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2940/2001*» των ανωτέρω εταιρειών, αναφέροντας ότι θα προσκομίσει *προσεχώς* ολοκληρωμένο και πλήρη φάκελο δικαιολογητικών και λοιπών εγγράφων – χωρίς όμως ποτέ να το πράξει.
- ii. Η Υπηρεσία, με το με αριθ.πρωτ. 2282/**11.7.2002** έγγραφό της προς την ΜΟΧΛΟΣ, ανέφερε τα εξής: «*Αναφορικά με την ως άνω συγχώνευση, σας υπενθυμίζουμε και εγγράφως ότι, παρότι έχετε ενημερώσει σχετικά την Υπηρεσία μας, δεν έχετε προσκομίσει μέχρι σήμερα συμπληρωμένο το σχετικό έντυπο προηγούμενης γνωστοποίησης συγκέντρωσης και το συμπληρωματικό αυτού (ΦΕΚ 884/Β/25.10.95 και 388/Β/29.4.98). Ως εκ τούτου, είμαστε υποχρεωμένοι να σας καλέσουμε, εφόσον η συγχώνευση των ως άνω εταιρειών εμπίπτει στις διατάξεις των άρθρων 4 και 4β επ. του ν.703/77, όπως ισχύει, να προβείτε αμέσως σε σύννομη γνωστοποίησή της στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, ή, σε περίπτωση που δεν εμπίπτει στις προαναφερθείσες διατάξεις, να μας αποστείλετε, εντός 15 ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής και σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν.703/77, όπως ισχύει, τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία*».
- iii. Επίσης, με το με αριθ.πρωτ. 2394/**30.7.2002** έγγραφό της προς τις εταιρείες **ΜΟΧΛΟΣ Α.Ε.**, **ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ Α.Ε.**, **ΔΙΕΚΑΤ Α.Ε.**, **ΑΛΦΑ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.**, **ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Τ.Ε.** και **ΣΚΟΡΔΑΛΟΣ ΘΕΟΦΙΛΟΣ Α.Τ.Ε.Β.Ε.**, η Υπηρεσία ζητούσε την παροχή στοιχείων για την υπό κρίση συγκέντρωση και την υποβολή «*πλήρους φακέλου γνωστοποίησης σύμφωνα με το προβλεπόμενο έντυπο προηγούμενης γνωστοποίησης συγκέντρωσης και το συμπληρωματικό αυτού (ΦΕΚ 884/Β/25.10.95 και 388/Β/29.4.98)*».
- iv. Μόνο κατόπιν και άλλων οχλήσεων της Υπηρεσίας, η ΜΟΧΛΟΣ προσκόμισε τον **Οκτώβριο 2002**, τα περισσότερα από τα στοιχεία που είχε ζητήσει η Υπηρεσία και ήταν απαραίτητα για να κριθεί εάν η περίπτωση αφορά συγκέντρωση του άρθρου 4β του νόμου 703/77 ή όχι. Ειδικότερα, το σχετικό από **25.4.2002** Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης και Απόσχισης και Αναδοχής Κλάδου προσκομίσθηκε από την

ΜΟΧΛΟΣ στις **9.10.2002** και αφού αυτό είχε ήδη εγκριθεί από τις Γεν. Συνελεύσεις των μετόχων των συγχωνευομένων εταιρειών ΑΛΦΑ ΤΕΧΝΙΚΗ, ΣΚΟΡΔΑΛΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, ΔΙΕΚΑΤ, ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ και ΜΟΧΛΟΣ, οι οποίες έλαβαν χώρα στις 9.8.2002, 28.7.2002, 28.7.2002, 7.8.2002, 14.8.2002 και **14.8.2002**, αντίστοιχα. Η σχετική συμβολαιογραφική πράξη υπεγράφη στις 21.8.2002 και στις 12.9.2002 εκδόθηκε η με αριθ. πρωτ. Κ2-11205 σχετική απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης, η οποία καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών την ίδια ως άνω ημερομηνία (αριθ. πρωτ. Κ2-11205 δις/12.9.02).

- v. Καμία από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις δεν συμπλήρωσε το εκδοθέν από την Επιτροπή Ανταγωνισμού Έντυπο Γνωστοποίησης Συγκέντρωσης Επιχ/σεων του άρθρου 4β και το συμπληρωματικό αυτού, ενώ τα κατά περιόδους προσκομιζόμενα από τη ΜΟΧΛΟΣ στοιχεία ήταν ελλιπή και λανθασμένα.
- vi. Η ΜΟΧΛΟΣ με την υποβολή του εντύπου συμπράξεων προσκόμισε το παράβολο που προέβλεπε ο νόμος για τις γνωστοποιήσεις συγκεντρώσεων επιχειρήσεων του άρθρου 4β.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω, κρίνει ότι η γνωστοποίηση της συγκέντρωσης δεν έλαβε χώρα σύννομα και εμπρόθεσμα, αφού ούτε το επίσημο Έντυπο συμπληρώθηκε ούτε τα απαιτούμενα (και αιτηθέντα από την Υπηρεσία) στοιχεία προσκομίσθηκαν μέχρι έστω την 29.8.2002, ήτοι εντός 10 εργασίμων ημερών από την τελευταία Γ.Σ. των ενδιαφερομένων μερών (δηλ. της ΜΟΧΛΟΣ, που έλαβε χώρα στις 14.8.2002). Η κατάθεση και μόνο του προβλεπομένου από το νόμο παραβόλου δεν συνιστά σύννομη και εμπρόθεσμη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης.

4.δ. Κατά την παρ. 4 του άρθρου 4β ν. 703/77, ως ίσχυε: «*Σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της υποχρέωσης προς γνωστοποίηση η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει στον καθένα από τους, κατά την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, υπόχρεους προς γνωστοποίηση πρόστιμο ύψους τουλάχιστον πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δρχ., το οποίο δεν υπερβαίνει το επτά τοις εκατό (7%) του συνολικού κύκλου εργασιών, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ.*»

Από τα προεκτεθέντα στην παράγραφο 4.γ. προκύπτει ότι η παράβαση της υποχρέωσης προς γνωστοποίηση εκ μέρους των υπόχρεων επιχειρήσεων είναι υπαίτια, καθώς οι εν λόγω επιχειρήσεις γνώριζαν και όφειλαν άλλωστε να γνωρίζουν τις εκ του νόμου απορρέουσες υποχρεώσεις τους. Ειδικότερα, ως προς την ΜΟΧΛΟΣ με την με αριθ. 83/1997 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού είχε επιβληθεί πρόστιμο στην εταιρεία αυτή για μη γνωστοποίηση συγκέντρωσής της με την εταιρεία ΑΜΒΡΑΚΙΑ Α.Τ.Ε. (σύμφωνα με το άρθρο 4α ν.703/77). Γενικώς δε, από τα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως δεν προκύπτει κάποιος ιδιαίτερος λόγος που να αίρει το υπαίτιο της παράβασης.

Για το λόγο αυτό η Επιτροπή Ανταγωνισμού, εξαντλώντας τα όρια της επιεικείας της, κρίνει ότι πρέπει να επιβληθεί πρόστιμο: α) σε κάθε μία από τις υπόχρεες σε γνωστοποίηση επιχειρήσεις ΣΚΟΡΔΑΛΟΣ και ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ το ελάχιστο προβλεπόμενο από το ν. 703/77 ποσό των δεκατεσσάρων χιλιάδων εξακοσίων εβδομήντα τριών ευρώ και πενήντα ενός λεπτών (14.673,51 €) και β) στην εταιρεία ΜΟΧΛΟΣ ποσό είκοσι εννέα χιλιάδων τριακοσίων σαράντα επτά ευρώ και δύο λεπτών (29.347,02 €), δεδομένου ότι η εν

λόγω εταιρεία είχε υποπέσει και στο παρελθόν σε αντίστοιχη παράβαση μη γνωστοποίησης συγκέντρωσής της με την εταιρεία AMBPAKIA A.T.E.. Ο καταλογισμός του συνόλου των ανωτέρω προστίμων θα γίνει στην εταιρεία MOXΛΟΣ, η οποία αποτελεί τον οιονεί καθολικό διάδοχο των απορροφηθεισών εταιρειών.

Σημειώνεται εδώ, ότι η μη πρόταση από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού συγκεκριμένου ποσού προστίμου κατά την εισαγωγή της υποθέσεως ενώπιον της Επιτροπής, σύμφωνα με σχετική απόφαση της Ολομέλειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, είναι αφενός νομικά ορθή, αφετέρου συνεπής με τις αρχές που πρέπει να διέπουν την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού. Προς επίρρωση της θέσης αυτής, παρατίθενται οι ακόλουθες σκέψεις:

i. Καμία διάταξη νόμου δεν επιβάλλει στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού την υποχρέωση πρότασης συγκεκριμένου προστίμου.

Η Εισήγηση ερευνά τα πραγματικά περιστατικά και προβαίνει σε νομική αξιολόγηση. Αυτά τα στοιχεία θα εκτιμηθούν τόσο από την Επιτροπή, ώστε να αποφασίσει στη συνέχεια επί του είδους και του ύψους της ποινής, όσο και από την ελεγχόμενη επιχείρηση για να οργανώσει τη σχετική άμυνά της.

ii. Η έκθεση αιτιάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αντίστοιχη της εισήγησης της Γ.Δ.Α., ευλόγως δεν περιλαμβάνει πρόταση για το ύψος του προστίμου.

iii. Η Επιτροπή φρονεί ότι η παροχή στοιχείων σχετικά με το ύψος των προστίμων πριν δοθεί στις επιχειρήσεις η δυνατότητα να προβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των αιτιάσεων που ελήφθησαν υπόψη εναντίον τους, θα προδίκασε κατά τρόπο ανάρμοστο την απόφαση της Επιτροπής.

Πράγματι, ο αντίκτυπος μίας τέτοιας πρότασης στη διαμόρφωση της γνώμης των μελών της Επιτροπής δεν θα πρέπει να υποτιμάται. Είναι πιθανό να επηρεάζει ανεπιγνώτως την κρίση των μελών και, σε κάθε περίπτωση, μπορεί να δημιουργήσει λανθασμένες εντυπώσεις εφόσον η απόφαση της Επιτροπής αποκλίνει από την πρόταση της Γ.Δ.Α..

iv. Τέλος, ακόμη και αν δεν είναι θεωρητικώς δεσμευτική, μία τέτοια πρόταση συχνά δημοσιοποιείται δημιουργώντας αρνητικό κλίμα και ενδεχομένως δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις πριν ακόμη ξεκινήσει η διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής.

Κατά συνέπεια, ο ισχυρισμός που προβλήθηκε κατά τη διαδικασία από την εταιρεία MOXΛΟΣ, κατά τον οποίο η μη πρόταση συγκεκριμένου ποσού προστίμου στην εισήγηση της Γ.Δ.Α. δημιουργεί ακυρότητα της προδικασίας ως μη νόμιμη και ως δυσχεραίνουσα την αποτελεσματική άμυνα των ελεγχόμενων επιχειρήσεων, δεν ευσταθεί.

5.α. Κατά το άρθρο 4ε παρ. 1 ν.703/77, ως ίσχυε κατά το χρόνο πραγματοποίησης της κρινόμενης συγκέντρωσης, απαγορεύεται η πραγματοποίηση κάθε συγκέντρωσης που εμπίπτει στη διαδικασία προληπτικού ελέγχου του νόμου προ της έκδοσης σχετικής απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για τις συγκεντρώσεις που, ενώ έπρεπε, δεν γνωστοποιήθηκαν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4β παρ. 1 του ν. 703/77. Σε περίπτωση δε υπαίτιας παράβασης της απαγόρευσης

αυτής, η Επιτροπή επιβάλλει στους υπόχρεους προς γνωστοποίηση πρόστιμο ύψους τουλάχιστον 29.347 ευρώ, το οποίο δεν υπερβαίνει το 15% του συνολικού κύκλου εργασιών, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ.

5.β. Τα μέρη προέβησαν σε πραγματοποίηση της συγκέντρωσης ενώ δεν είχε ολοκληρωθεί η έρευνα της Υπηρεσίας, για την εκτίμηση της συγκέντρωσης (ανωτέρω παρ. 4.γ.). Εν όψει όμως του χρόνου κατά τον οποίο εγκρίθηκε το Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης από τις Γενικές Συνελεύσεις των μετεχουσών στη συγκέντρωση εταιρειών (14-8-2002 η τελευταία της ΜΟΧΛΟΣ), της ασφυκτικής προθεσμίας που έθετε ο ν.2940/2001 για την ολοκλήρωση της συγχώνευσης (μέχρι 30-9-2001 κατά το άρθρο 4 παρ. 17 αυτού), των συνεπειών της μη τήρησης της προθεσμίας αυτής (κίνδυνος διαγραφής από το Μ.Ε.ΕΠ. κατά το ίδιο άρθρο 4 παρ. 17) και, τέλος, του γεγονότος ότι μετά την έγκριση της συγχώνευσης από τις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων των μετεχουσών εταιρειών, απαιτείται κατά νόμο, για την ολοκλήρωση της συγχώνευσης, εκτός από την κατάρτιση και υπογραφή σχετικής συμβολαιογραφικής πράξης, και έγκριση της συγχώνευσης από τον αρμόδιο Υπουργό καθώς και καταχώρηση της εγκριτικής απόφασής του στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, πράξεις η διενέργεια των οποίων δεν εξαρτάται απολύτως από τη θέληση και την επιμέλεια των ενδιαφερομένων εταιρειών, η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι η πρόωγη πραγματοποίηση της εξεταζόμενης συγκέντρωσης δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα των μερών κατά την έννοια του άρθρου 4ε παρ. 1 του ν.703/77. Ελλείψει δε υπαίτιας παράβασης κρίνει ότι δεν πρέπει να επιβληθεί πρόστιμο στην κρινόμενη περίπτωση.

6. Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ. 1 του ν. 703/77, ως ίσχυε και ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης. Με την παρ.2 του ίδιου άρθρου, για την εκτίμηση της δυνατότητας μιας συγκέντρωσης να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό, τίθενται ορισμένα κριτήρια, όπως η διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών, ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνισμός εκ μέρους επιχειρήσεων εγκατεστημένων εντός ή εκτός Ελλάδος, η ύπαρξη νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά, η θέση των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων στην αγορά και η χρηματοδοτική και οικονομική δύναμή τους κλπ.

Βάσει των εκτεθέντων ανωτέρω στην παρ. V σχετικά με τη δομή των σχετικών αγορών προϊόντων και υπηρεσιών και τον ανταγωνισμό που επικρατεί σε αυτές, τα μερίδια των μετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων και την οικονομική τους δύναμη, τη μη ύπαρξη νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά, τη δυνατότητα επιλογής προμηθευτών και χρηστών και πρόσβασης στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων και υπηρεσιών και τα μικρά μερίδια των μερών που δεν επιτρέπουν τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης, η Επιτροπή κρίνει ότι η εξεταζόμενη συγκέντρωση δεν αναμένεται να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις σχετικές αγορές στις οποίες αφορά.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού:

1. **Διαπιστώνει** ότι η συγχώνευση με απορρόφηση από την εταιρεία ΜΟΧΛΟΣ Α.Ε. της εταιρείας ΑΛΦΑ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Τ.Τ.Ξ.Ε. του Ομίλου ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ συμφερόντων Κωνσταντίνου Στέγγου και η αναδοχή από την ίδια εταιρεία του αποσχισθέντος κλάδου τεχνικών έργων της μητρικής της εταιρείας ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ Α.Ε. του ομώνυμου Ομίλου δεν αποτελούν συγκέντρωση κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 2 του ν.703/1977, όπως ίσχυε και ισχύει, δεδομένου ότι πρόκειται για αναδιαρθρώσεις στο πλαίσιο ενός και του αυτού Ομίλου επιχειρήσεων, δηλαδή του Ομίλου ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ συμφερόντων Κωνσταντίνου Στέγγου.
2. **Διαπιστώνει** ότι η πραγματοποιηθείσα συγκέντρωση που αφορά τη συγκέντρωση με απορρόφηση από την εταιρεία ΜΟΧΛΟΣ Α.Ε. των εταιρειών ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΣΚΟΡΔΑΛΟΣ Α.Τ.Ε.Β.Ε. και ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Τ.Ε.Ε. και την αναδοχή από την ίδια εταιρεία ΜΟΧΛΟΣ Α.Ε. του αποσχισθέντος κλάδου τεχνικών έργων της εταιρείας Α.Ε. ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ – ΔΙΕΚΑΤ, δεν περιορίζει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις σχετικές αγορές στις οποίες αυτή αφορά και ως εκ τούτου δεν συντρέχει νόμιμος λόγος απαγόρευσής της.
3. **Επιβάλλει** για την υπαίτια μη εμπρόθεσμη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης:
  - α) Σε κάθε μία από τις εταιρείες **ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΣΚΟΡΔΑΛΟΣ Α.Τ.Ε.Β.Ε.** και **ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Τ.Ε.Ε.** πρόστιμο ύψους δεκατεσσάρων χιλιάδων εξακοσίων εβδομήντα τριών ευρώ και πενήντα ενός λεπτών (**14.673,51 €**), ποσό το οποίο είναι κάτω από το προβλεπόμενο από το ν. 703/77 όριο του 15% του κύκλου εργασιών μιας εκάστης εταιρείας για το έτος 2001.
  - β) Στην εταιρεία **ΜΟΧΛΟΣ Α.Ε.** πρόστιμο ύψους είκοσι εννέα χιλιάδων τριακοσίων σαράντα επτά ευρώ και δύο λεπτών (**29.347,02 €**), ποσό το οποίο είναι κάτω από το προβλεπόμενο από το ν. 703/77 όριο του 15% του κύκλου εργασιών της για το έτος 2001.

Λόγω δε της συγχωνεύσεως, με απορρόφηση, των δύο πρώτων εταιρειών από την εταιρεία **ΜΟΧΛΟΣ Α.Ε.**, υποχρεώνει την εταιρεία αυτή να καταβάλει το σύνολο των προστίμων, ήτοι συνολικό ποσό πενήντα οκτώ χιλιάδων εξακοσίων ενενήντα τεσσάρων ευρώ και τεσσάρων λεπτών (**58.694,04 €**).
4. **Δεν επιβάλλει πρόστιμο** για την πρόωγη πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, σύμφωνα με όσα εκτίθενται στο σκεπτικό της παρούσης.

Η απόφαση εκδόθηκε την **21^η Νοεμβρίου 2007**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 7 του ισχύοντος Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β' 1890/29.12.2006).

Ο Πρόεδρος

Ο Συντάξας την Απόφαση

Σπυρίδων Ζησιμόπουλος

Νικόλαος Γεράσιμος

Η Αναπληρώτρια Γραμματέας

Όλγα-Ανίτα Ραφτοπούλου

---

* Το σχέδιο της παρούσας απόφασης υπογράφει αντί της Γραμματέως Αικατερίνης Τριβέλη, η αναπληρώτρια αυτής Όλγα-Ανίτα Ραφτοπούλου, σύμφωνα με το άρθρο 31 παρ. 1 εδάφ. γ' του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β' 1890/29.12.2006).